

α. Της θαλάσσης καλήτερα φουσκωμένα τα κύματα

να πνίξουν την πατρίδα μου ωσάν απελπισμένην,

έρημον βάρκαν.

β. Στην στεριάν, στα νησία καλήτερα μίαν φλόγα

να ιδώ παντού χυμένην, τρώγουσαν πόλεις, δάση,

λαούς και ελπίδας.

γ. Καλήτερα, καλήτερα διασκορπισμένοι οι Έλληνες

να τρέχωσι τον κόσμο, με εξαπλωμένην χείρα

ψωμοζητούντες

δ. Παρά προστάτας να 'χωμεν.

Ανδρέας Κάλβος, Αι Ευχαί

Με την ευκαιρία της σημερινής σχολής του Αγίου Μηνά, που κρατά το σχολείο μας

κλειστό σκέφτηκα να χαλάσω τη δική μου και τη δική σας σχόλη, αγαπητοί αναγνώστες. Αργία, άλλωστε μήτηρ πάσης κακίας που θα έλεγαν και οι αρχαίοι ημών πρόγονοι. Τα όσα ακολουθούν πάντως, δέστε τα σκουλαρίκι, γιατί, αν και κατ' αρχάς παράδοξα είναι πέρα για πέρα αληθινά. Έχουμε και λέμε λοιπόν: Η λέξη **σχολή** της αρχαίας ελληνικής γλώσσας είναι ίσως από τις πιο πολυταξιδεμένες στο παγκόσμιο λεξιλόγιο και τις πιο πολύπαθες ως προς τις σημασιολογικές μεταπτώσεις των παράγωγων λέξεων που κληροδότησε στη γλώσσα μας, λέξεων οι οποίες με το χρόνο έχασαν την ετυμολογική τους διαφάνεια.

Στα αρχαία ελληνικά η λέξη **σχολή** σήμαινε αρχικά την ανάπαυση, την απραξία, την αργία, τον ελεύθερο χρόνο. Όταν ο αρχαίος Έλληνας έλεγε "

σχολήν άγω

" ή "

σχολήν τίθημι

" εννοούσε ότι καθόταν αραχτός και άπραγος. Σχολή δηλαδή ήταν η (ευλογημένη) εκείνη κατάσταση, στην οποία ο άνθρωπος απολαμβάνει άπραγος τον ελεύθερο χρόνο του, χρόνο που δεν αναλώνεται στην παραγωγή έργου ή τις αναγκαιότητες του βιοπορισμού.

Έτσι η

ασχολία

(με το στερητικό α ως πρώτο συνθετικό), μια λέξη με κοινή σημασία στην αρχαία και τη νέα ελληνική, είναι το αντίθετο της σχολής. Δηλώνει τη μετάβασή μας από την κατάσταση της αργίας στην εμπλοκή μας με κάτι το οποίο, έχει πρακτικό και μετρήσιμο αντίκρισμα. Η αρχαία σημασία της σχολής πάντως επιβιώνει και σήμερα, στη λέξη

σχόλη

ή

σκόλη

(

ο αναβιβασμός του τόνου για να αποφευχθεί η σύγχυση της

σχόλης

με τη

σχολή

που σήμερα δηλώνει κάτι άλλο), αλλά και στο ρήμα

σχολώ

ή

σχολνώ

που χρησιμοποιούμε στο σχολείο ή στη δουλειά. Άλλο θέμα τώρα, αν σήμερα τελειώνοντας με τα παραπάνω διαθέτουμε την πολυπόθητη πολυτέλεια της αργίας, κατάσταση εντελώς απαραίτητη για την ψυχική και πνευματική μας υγεία.

ΕΦΝΗ

Ο ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Οι τρέχουσες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις

Ομιλητές

- ✓ Αντώνης Γεωργιάδης: Η εκπαιδευτική (βιο)πολιτική του νεοφιλελευθερισμού
- ✓ Γιώργος Νικολακάκης: Βιοπολιτική και παιδεία
- ✓ Γρηγόρης Βουσκάκης: Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια

Πέμπτη 15 Μαΐου 2014
Ώρα 19:00

Αίθουσα παλαιάς Λαχαναγοράς

Με την ευγενική χορηγία του VANISKO HOTEL

Εικαστικό μέρος αφίσας: Victor Vasarely, Etude bleue 1950
Επιμέλεια αφίσας: Μάνος Στεφανάκης

